



Voorstel college van burgemeester en wethouders

Openbaar	: Ja
Datum vergadering	: 11 maart 2025
Kenmerk	: Z145212/ BenW-09571
Portefeuillehouder	: J.T. Puijk
Onderwerp	: Aanpak menstruatiearmoede
Speerpunt coalitie	: Samen leven, werken en ontmoeten in een gezonde leefomgeving

Kernboodschap

Uit onderzoek is gebleken dat 1 op de 8 (jonge) vrouwen die met armoede te maken heeft, niet altijd voldoende geld heeft om menstruatieproducten te kopen. Zij kunnen hierdoor niet optimaal meedoen aan het maatschappelijk leven. Om vrouwen in onze gemeente te helpen, besloot het college om samen met Stichting Armoedefonds het aantal Menstruatieproducten Uitgifte Punten (MUP) in 2025 te verhogen van 1 naar 7. We zorgen voor een spreiding van de punten in onze gemeente zodat alle vrouwen met een laag inkomen toegang hebben tot het punt. De kosten van de uitvoering van deze opdracht worden gedekt vanuit de gemeentelijke budgetten voor Bestaanszekerheid.

Voorstel

1. In te stemmen met de aanpak menstruatiearmoede als onderdeel van het beleid Bestaanszekerheid.
2. Op grond van artikel 171, lid 2 de manager Zorg & Leren, te mandateren om namens het college de overeenkomst met het Armoedefonds te ondertekenen.

Inleiding

Uit onderzoek is gebleken dat 1 op de 8 (jonge) vrouwen die met armoede te maken heeft, niet altijd voldoende geld heeft om menstruatieproducten te kopen. Leerlingen slaan lesdagen over en lopen zo achterstanden op. Ze schamen zich vaak om erover te praten of hulp te vragen. Vrouwen kunnen niet meedoen aan het maatschappelijk leven en bij gebrek aan menstruatieproducten nemen zij hun toevlucht tot wc-papier, washandjes of andere alternatieven. Zij hebben niet voldoende geld om te voorzien in deze basisbehoefte en

moeten tijdens hun menstruatie soms ook bezuinigen op boodschappen zoals groente en fruit. Dit gaat ten koste van kansengelijkheid, ontwikkeling en gezondheid.

Om de gevolgen van armoede te verzachten heeft Stichting Armoedefonds hiervoor een groot project tegen menstruatiearmoede opgezet, waarbij verspreid door heel Nederland ruim 2.500 MUP's (Menstruatiesproducten Uitgifte Punten) zijn opgezet. Via deze MUP's worden op een laagdrempelige wijze gratis menstruatieproducten verstrekt.

Via een netwerk van lokale hulporganisaties en particuliere initiatieven wordt de doelgroep bereikt. Zo ook in de gemeente Bronckhorst. Momenteel ondersteunt Stichting Armoedefonds één uitgiftepunt in de gemeente Bronckhorst. Deze komt voort uit een landelijke subsidie welke in april dit jaar afloopt.

De insteek van voorliggend voorstel is om vanuit de bestaande kaders Bestaanszekerheid de menstruatiearmoede in de gemeente Bronckhorst aan te pakken. Concreet betekent dit het aantal MUP's uit te breiden naar minimaal 7 in 2025.

De aanpak sluit naadloos aan bij de doelstellingen zoals geformuleerd in het beleid Bestaanszekerheid.

Afstemming

Dit collegevoorstel is afgestemd met wethouder H. Puijk.

De aanpak is afgestemd met de collega's van het cluster Zorg en Leren en Participatie.

Juridische Zaken heeft de overeenkomst gecontroleerd. Het voorstel is verder ambtelijk besproken met de collega's van Financiën en Communicatie.

Beoogd effect

Het verminderen van de menstruatiearmoede door het uitbreiden van de menstruatieuitgiftepunten in onze gemeente van 1 naar 7.

Argumenten

- 1.1. *De uitbreiding van MUP's draagt bij aan de doelstellingen zoals vastgesteld in de nota Bestaanszekerheid.*

Het beschikbaar stellen van menstruatieproducten draagt bij aan kansengelijkheid. In het huidige beleid is onder andere opgenomen dat we nieuwe vormen van ondersteuning ontwikkelen. Met het aanbieden van gratis producten worden financiële drempels weggenomen. Door met de MUP's aan te sluiten bij het bestaande armoedenetwerk en voorzieningen wordt de samenhang tussen het bestaande aanbod vergroot.

- 2.1 *Om uitvoering te geven aan de aanpak dient er een samenwerkingsovereenkomst ondertekend te worden waarin de afspraken tussen de gemeente Bronckhorst en het Armoedefonds worden geformaliseerd.*

De overeenkomst is intern juridisch gecheckt. De overeenkomst gaat op 1 april 2025 in en heeft een looptijd van 1 jaar. Daarna volgt mogelijkheid tot verlenging.

Kanttekeningen

1.1 Het voortgezet- en middelbaar onderwijs buiten onze gemeentegrenzen is een belangrijke vindplaats waar het wenselijk is dat er uitgiftepunten komen.

De aanpak richt zich op het uitbreiden van de menstruatieuitgiftepunten binnen de eigen gemeentegrenzen. Voor jonge vrouwelijke inwoners is het onderwijs ook een belangrijke vindplaats. Veel jonge inwoners genieten voortgezet- en middelbaar onderwijs buiten Bronckhorst. Vraag is of zij voldoende bereikt worden met de uitgiftepunten in onze gemeente. Het is daarom wenselijk dat ook in of bij scholen buiten onze gemeentegrenzen uitgiftepunten komen. Hiervoor zijn we afhankelijk van de inzet van buurgemeenten en de scholen. Via de regionale overleggen vragen we hier aandacht voor.

Kosten, baten en dekking

De kosten van de uitvoering van deze opdracht worden gedekt vanuit de gemeentelijke budgetten voor Bestaanszekerheid. De kosten voor onze gemeente worden ingeschat op € 3.750 per jaar.

Dit betreft alleen de daadwerkelijke menstruatieproducten. De logistiek, communicatiematerialen en bijbehorende ureninzet die nodig is voor het realiseren en bevoorraden van de uitgiftepunten komen uit het Armoedefonds zelf.

De kosten worden gedekt uit de middelen bestaanszekerheid:

Deelprg.	Taakveld	Deelproject	I / S	Jaarlijks budget vanaf 2025	Prognose o.b.v. realisatie 2024	Kosten huidig voorstel	Totaal verwachte kosten 2025	Prognose vrije ruimte 2025	V / N
1B	6.3 Inkomensregelingen	E10369-100 Meedoenregeling	S	€ 283.115	€ 244.432	€ 3.750	€ 248.182	€ 34.933	V

Uitvoering

In nauwe afstemming tussen Armoedefonds, Communicatie en sociale teams wordt het aantal uitgiftepunten verhoogd . We gebruiken ons Armoedenetwerk en de lokale partners om de doelgroep naar de uitgiftepunten toe te leiden.. We zorgen hierbij voor een spreiding van de punten in onze gemeente zodat alle vrouwen met een laag inkomen toegang hebben tot een punt.

De uitgiftepunten worden bemand door vrijwilligers die vervolgens zelf via de webshop van het Armoedefonds de dozen met producten kunnen bestellen.

Het Armoedefonds staat in contact met deze vrijwilligers en stelt communicatiematerialen beschikbaar om de zichtbaarheid van de vindplekken te verhogen.

Inzet is zoveel mogelijk aansluiten bij het bestaande Armoedenetwerk en vindplaatsen zoals bibliotheken, voedselbank, minibiebs/voedselkasten en scholen.

Evaluatie

Het zal moeten blijken in hoeverre de uitgiftepunten voorzien in een behoefte van onze inwoners. Gezien de hoeveelheid dorpskernen kan in de uitvoering blijken dat er meer uitgiftepunten moeten komen, die in verhouding minder dozen afnemen. Als onderdeel van de overeenkomst vindt er minimaal 2x per jaar monitoring plaats met het Armoedefonds. Aan het einde van de looptijd van de overeenkomst vindt evaluatie plaats en wordt besloten over continuering.

Bijlagen

1. Samenwerkingsovereenkomst Stichting Armoedefonds.
2. Voorstel aanpak menstruatiearmoede in de gemeente Bronckhorst.